

עפ"ת 6778/04/20 - סנדוקה נסים נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ת 6778-04-20 סנדוקה נסים נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 52200783331

בפני	כבוד השופט העמית י' צלקובניק
מערער	סנדוקה נסים
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

פסק דין

בפני ערעור על החלטת בית משפט השלום לתעבורה במחוז המרכז (כב' השופטת שלזינגר שמאי) מיום 5.4.20 בתיק 3956-09-13, לפיה נדחתה בקשתו של המערער מיום 18.3.20 לביטול פסק דין שניתן בהיעדרו בגדרו הורשע ביום 24.11.2013 (להלן: **הדין הראשון**) בעבירה של נהיגת רכב ביום 18.9.2013, בהיותו שיכור, בניגוד לסעיף 62(3) לפקודת התעבורה (נוסח חדש) תשכ"א-1961 (להלן: הפקודה); כעולה מ"הזמנה לדין וכתב אישום", שניתנה למערער על ידי שוטר, התגלה בבדיקת אוויר נשוף שנערכה למערער אלוהול בריכוז של 335 מק"ג העולה על המידה הקבועה של 240 מק"ג (תקנה 169 לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961). על המערער נגזרו ביום 24.12.2013 בהיעדרו (להלן: **הדין השני**), 2 שנות פסילת רישיון נהיגה, קנס בסך של 5000 או 50 ימי מאסר תמורתו, פסילה בת 6 חודשים מותנית למשך 3 שנים.

יצוין כי המערער הפקיד את רישיון הנהיגה בבית המשפט לתעבורה ביום 26.11.2019.

הבקשה שהוגשה לבית המשפט קמא לביטול פסק הדין נוגעת לעבירה המיוחסת שהתבצעה כשבע שנים לפני שהוגשה בקשת הביטול. המערער אינו חולק על כך שידע על מועד הדין הראשון. עם זאת, כך טען בבקשה, לא עלה מ"ההזמנה לדין" שניתנה לו על ידי השוטר, היכן ממוקם בית המשפט לתעבורה בפתח תקוה, והוא התייצב ביום זימונו, בבית משפט השלום בפתח תקוה, ורק לאחר מכן הופתע לגלות כי לא מתקיים שם דיון בעניינו, ומכאן אי ההתייצבות לדיון הראשון בבית המשפט לתעבורה. המערער זנח טענה זו בהודעת הערעור, וטוב שכך עשה, שכן לא ניתן על ידו כל הסבר מדוע - אם ביקש להתייצב בבית המשפט לתעבורה, והסתבר לו כי טעה - לא פנה מייד לאחר מכן למזכירות בית המשפט "הנכון" כדי לברר את תוצאות ההליך, וזאת במשך שנים ארוכות, באופן שאין בו כדי לסייע לטענתו. כך או כך, שלא עולה מנסיבות אלה סיבה מוצדקת לאי ההתייצבות.

המערער מיקד טיעונו בהודעת הערעור בכך שלא זומן למועד הדין השני, בו הוטל עליו עונשו, בהיעדרו. אין חולק, כי המערער לא קיבל כל זימון למועד הדין השני, אולם עולה מפרוטוקול הדיונים בבית משפט קמא, כי לאחר ההרשעה בדיון הראשון, הוצא למערער צו הבאה, שלא ניתן היה לממשו, שכן כתובתו של המערער לא הייתה ידועה, והמערער מסר לשוטר שעכבו, מספר תא דואר בירושלים, בלבד, ולא הייתה קיימת כתובת אחרת.

בית המשפט קמא קבע בהחלטתו מיום 5.4.20 כי משבחר המערער שלא להתייצב למועד הדיון הראשון, היתה המשיבה רשאית לטעון לעונש במועד הדיון השני, גם משהמערער לא אותר, כפי שהמשיבה הייתה רשאית לעשות זאת עוד במועד הדיון הראשון, וכי גם בפניותיו לבית המשפט "לא טרח (המערער) לציין בבקשתו את כתובתו וברי כי לא ניתן לאתרו בכתובת הרשומה בד(ו)ח שהינה ת"ד...".

ב"כ המערער טען בעניין זה כי נוכח הוראת סעיף 130(א) לחסד"פ, לפיה "נאשם שהוזמן להמשך משפטו ולא התייצב מותר לדונו שלא בפניו אם ההזמנה למועד ההמשך נמסרה לו בהודעה של בית המשפט בשעת דיון, ובית המשפט הזהירו במהלך המשפט שיהיה רשאי לדונו שלא בפניו אם לא התייצב....", ואולם בענייננו, נטען, המערער לא הוזמן כלל להמשך משפטו, ומשכך לא ניתן היה לדונו שלא בפניו.

אין לקבל טענה זו.

סעיף 240(א) לחסד"פ שעניינו "סדרי דין מיוחדים בעבירות קלות" שהעבירה שבפני מנויה ביניהן, מורה על מסלול מיוחד לעבירות המוגדרות כ"קלות": "נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו" (ס"ק 2); "בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא בפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר..." (ס"ק 3). עוד מפנה סעיף 249 (ב) להוראת סעיף 130 כי "על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט), לפיהן ניתן בידי בית המשפט לבטל את פסק הדין "אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין" (ס"ק ח), ואף להטיל הוצאות בגין אי ההתייצבות (ס"ק ט).

ב- רעפ 6543/16 גיתי חיים נווה נ' מדינת ישראל (31.8.2016), הובהר בעניין זה:

"תכליתו של סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי, היא יעול ההליך הפלילי בעבירות קלות, עולה כבר מכותרתו, שהינה "סדרי דין מיוחדים בעבירות קלות". כפי שציין המשנה לנשיא ת' אור ברע"פ 9142/01_איטליא נ' מדינת ישראל (2.10.2003):

"ניתנת במסגרתו אפשרות לנאשם, אם הוא בוחר בכך, שלא להיות נוכח בעת הדיון כך שזה יתנהל בהיעדרו. הדין קובע שבמקרה כזה יראוהו כמודה בכל העובדות אשר בכתב-האישום, משמע: על הנאשם לדעת שאי-התייצבות כמותה כהודאה. מרבית עבירות התנועה הן קלות, ואם הנאשם אינו חולק על אשמתו בעבירה המיוחסת לו, והוא מוכן להותיר לבית-המשפט להרשיעו ולגזור את דינו שלא בנוכחותו, רשאי בית-המשפט לעשות כן. מכך מפיקים תועלת הן הנאשם הן המערכת השיפוטית והציבור: הנאשם מצדו אינו נדרש לבטל את עיסוקיו כדי ליטול חלק בדיון. מנקודת מבטם של המערכת השיפוטית והציבור, הדיון הוא קצר, ואי-התייצבות הנאשם אינה מביאה לדחיית הדיון, וכך נחסך זמן שיפוטי. סעיף 240 לחוק מיועד גם למנוע מצבים שבהם יוכל נאשם לסכל את ההליך או לעכבו באמצעות אי-התייצבותו בתחילת המשפט או בהמשכו. בשני המקרים רואים בנאשם כמודה בעובדות של כתב-האישום, וניתן לדון בעניינו שלא בנוכחותו ולגזור את דינו".

לא נעלמה מעיני המחוקק הפגיעה המסויימת בזכותו של הנאשם לנהל את הגנתו, בעקבות ההסדר המתואר

לעיל, ומשכך מורה סעיף 240(א)(3) על שני "מנגנוני איזון", שמטרתם צמצומה של אותה פגיעה. זאת, באמצעות ההוראה כי ההסדר האמור יופעל רק כאשר סבור בית המשפט כי "לא יהיה בשפיטתו משום עיוות דין לנאשם", והסייג לפיו בית המשפט "לא יטיל עליו עונש מאסר"..."

גם ב- רעפ 400/20 **אולגה בלכר נ' מדינת ישראל**, (2.4.20), עומד כב' השופט קרא, על האבחנה בין הוראות הסעיפים ביחס לחובת האזהרה המופיעה בסעיף 130(א), ומציין את דברי בית המשפט המחוזי באותו מקרה, כי סעיף 240(א)(2) לחסד"פ המתיר לשפוט את מי שלא התייצב להמשך משפטו בהעדרו כמי שהודה באמור בכתב האישום, הינו סעיף ספציפי שיוחד לעבירות קלות כבעניין דנן המסייג את תוקפה של ההוראה הכללית בסעיף 130(א) לחסד"פ, הדורשת מתן אזהרה...". עוד נקבע כי בעבר, בעניין שנדון בע"פ 6286/01, שחוח נ. מדינת ישראל (26.11.2001), "לא נדון היחס בין סעיפים 130(א) לחסד"פ, ו- 240(א)(2) לחסד"פ."

נוכח העובדה כי המערער לא התייצב למשפטו במועד הדיון הראשון, שבו הורשע בעבירה שיוחסה לו בהיעדרו, הרי שלא היתה כל מניעה לגזור עליו עונשו כבר במועד הדיון הראשון, נוכח הוראת סעיף 240, כפי שקבע בית משפט קמא; בית המשפט קמא גילה דעתו כי ראוי לזמן את המערער לדיון השני, שבו נדונה שאלת העונש, אולם המערער סיכל אפשרות זאת במסירת כתובת לא מספקת, ואף ניתק מגע מבית המשפט למשך שנים לאחר מכן. עוד יש לציין בעניין זה, כי המערער הפקיד כאמור את רישיונו בבית המשפט ביום 26.11.2019, ואילו בקשתו לביטול פסק הדין הוגשה רק ביום 18.3.20, באופן המלמד על שיהוי בלתי סביר נוסף, ובלתי מוסבר מצידו של המערער, שיש בו כדי ללמד על כך שאי התייצבותו של המערער לדיון בעניינו לא היתה מקרית, ובודאי שלא ניתן לה כל הסבר מוצדק. בנסיבות אלה לא נגרם למערער כל עיוות דין הקשור בעצם שפיטתו בשני הדיונים.

המערער העלה בערעורו טענה נוספת לעניין אמינות בדיקת הנשיפה לגילוי אלוהי, וסבר כי "אין כל אינדיקציה לכך שהמכשיר היה תקין", וכי "נשמרו נהלי הבדיקה", ואולם לא זו בלבד שטענה זו לא עלתה בבקשה לבית משפט קמא, אלא שמדובר בטענה כללית וסתמית, שמועד העלאתה בריחוק של שנים מהבדיקה, בשל מחדליו של המערער, מחלישים עוד יותר את תקפותה, ואין לקבוע כי נגרם עיוות דין למערער גם מהיבט זה.

המערער הורשע בעבירה של נהיגה בהיותו שיכור, שעל פי סעיף 39א לפקודה דינה, בנוסף כל עונש אחר, "פסילה מקבל או מהחזיק רשיון נהיגה לתקופה שלא תפחת משנתיים.... אולם רשאי בית המשפט, בנסיבות מיוחדות שיפרש בפסק הדין, להורות על פסילה לתקופה קצרה יותר." כבר נפסק לא אחת "...כי הנהיגה בשכרות היא מן הרעות החולות שבכביש, שסכנתן בצדן ועלולות לגרום לאסונות, בחינת "מכונת מוות נעה". ההחמרה היא גישת המחוקק, וסטיה ממנה היא חריג, והמחמיר אינו מפסיד." (רעפ 3638/12 **קריין ווקנין נ' מדינת ישראל**, 6.6.12). בית המשפט קמא גזר על המערער את עונש פסילת המינימום המתחייב מהוראת סעיף 39א, ולא עלו בפניו כל נסיבות מיוחדות שיהיה בהן כדי להפחית מעונש הפסילה שהוטל. לחובת המערער 25 עבירות תעבורה קודמות, שאומנם האחרונה שבהן שהיא משנת 2010, ואולם אין בכך כדי לשכנע בדבר הצורך בהתערבות ערכאת ערעור. בנסיבות אלה מורה אני על דחיית הערעור.

נוכח הסכמת ב"כ המשיבה תימנה תקופת פסילת רישיון הנהיגה בת השנתיים ימים, מיום 26.11.2019, מועד בו הופקד הרישיון או תחליפו, כאמור לעיל.
פסק הדין יועבר על ידי המזכירות לבעלי הדין, ויפורסם בנט.

ניתן היום, י"א שבט תשפ"א, 24 ינואר 2021, בהעדר הצדדים.